

REPUBLIC OF TURKEY
İSTANBUL UNIVERSITY
AÇIK VE UZAKTAN EĞİTİM FAKÜLTESİ

DERS İÇERİKLERİ

Number:

Date: 27.11.2017

Diploma Programı: TARİH, LİSANS PROGRAMI, (AÇIKÖĞRETİM)

Ders Adı	Ders Kodu	Akts	Kredi	T/U/L
17. - 18. YÜZYIL OSMANLI TARİHİ	THAO3146	5	3	3/0/0

Osmanlı Devleti'nin siyasi bir teşekkül olarak ortaya çıkışı, kuruluş dönemine dair akademik tartışmalar, Anadolu'da siyasi birliğin sağlanması ve imparatorluk sürecinin başladığı II. Mehmed dönemine kadar Osmanlı siyasi ve askeri tarihi ele alınmaktadır.

ANADOLU VE MEZOPOTAMYA TARİHİ	THAO1154	6	3	3/0/0
----------------------------------	----------	---	---	-------

Anadolu ve Mezopotamya'da Prehistorik Çağlar'dan itibaren başlayan ve Demir Çağ Devletleriyle birlikte büyük imparatorlukların ortaya çıkmaya başladığı tarihsel süreç anlatılmaktadır. Anadolu ve Mezopotamya Tarihi'nin kaynakları ele alınmakta, yazılı ve arkeolojik kaynaklar tanımlanmaktadır. Daha sonra Anadolu ve Mezopotamya coğrafyası anlatıldıktan sonra bölgelerdeki ilk yerleşmeler ve tarihöncesi kültürleri tanıtılmaktadır. Daha sonra Anadolu ve Mezopotamya'da ortaya çıkan devletleşme süreci, Akkadlar, Hurriler, Assurlular, Mezopotamya-Anadolu ticareti, Önasya'da Büyük Göç Dalgaları, M.Ö. II. Binyıldan itibaren Anadolu'nun yazıyla tanışma süreci ve Anadolu'nun Demir Çağ Devletleri olan Urartu, Frig, Lidya Tarihi ve Kültürü maddi kültür izleriyle birlikte ele alınır.

ANTİK NUMİSMATİK	THAO2119	5	3	3/0/0
------------------	----------	---	---	-------

Numismatik biliminin tanımı. Sikkenin icadı, yayılımı ve kullanımı, ilk sikkelerden Osmanlı Dönemi'ne kadar Anadolu darpları ağırlıklı olmak üzere kronolojik olarak sikke basan kentler ve devletler ayrıntılı bir şekilde ele alınacaktır. Tarihin yardımcı bilim dallarından biri olan numismatik (sikkebilim) biliminin öğrencilere tanıtılması; birer tarihi belge olan antik sikkelerin tarih yazımında ne şekilde kullanılacağına öğretilmesi dersin açılma gerekçelerindedir. Birer tablo gibi çağının sanatını da yansıtan ufak metal paralar sosyal ve siyasi tarih yazımına büyük katkılar sağlamaktadır.

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ I	ODAI0001	2	2	2/0/0
---	----------	---	---	-------

Osmanlı Devleti'nin çöküş süreci ve modernleşme çabaları. Birinci Dünya Savaşı süreci, Ermeni Meselesinin ortaya çıkışı, Mondros Mütarekesi ve sonrasında yaşanan gelişmeler. Mustafa Kemal Paşa'nın Anadolu'ya geçişi ve Milli Mücadele süreci. TBMM'nin faaliyetleri, Lozan Antlaşması ve Türkiye Cumhuriyetinin ilanı.

BALKAN TARİHİ (250- 1453)	THAO2140	5	3	3/0/0
------------------------------	----------	---	---	-------

Doğu Roma İmparatorluğu zamanında Balkanlar bölgesinin incelenmesi ve bölgeye yönelik politikaların belirlenmesi

DİNLER TARİHİ **THAO4160** **5** **3** **3/0/0**

Dinler Tarihinin tanımı, konusu, metodu, önemi ve gelişmesi, Din Bilimleri arasındaki yeri, Batı'da, İslam dünyasında ve Türkiye'de Dinler Tarihi çalışmaları. Günümüz Dini Coğrafyası (Yaşayan dinler hakkında genel bilgiler). Yahudilik, Hıristiyanlık, İslam, Hinduizm, Budizm ve diğer dinlerin genel tarihçesi, temel özellikleri, inanç, ibadet, dini gelenek ve bayramları.

ESKİ MISIR TARİHİ **THAO1112** **6** **3** **3/0/0**

Prehistorik çağlardan Yunan-Roma Dönemi'ne kadar Mısır Tarihi konu edilmektedir; Eski Mısır'ın Coğrafyası, Eski Mısır Kültürü'nün Keşfi Yapılan İlk Araştırmalar, Tarihsel Süreç: Hanedanlar Öncesi Dönem, Erken Hanedanlar Dönemi, Eski Krallık, I. Ara Dönem, Orta Krallık, II. Ara Dönem, Yeni Krallık, III. Ara Dönem, Geç Dönem-Assur Ve Pers Hâkimiyeti, Güzel Sanatlar Ve Mimari: Heykel, Kabartma Ve Resim, Mimari, Eski Mısırda Yaşam, konularını kapsamaktadır.

GÖKTÜRKLER **THAO2154** **5** **3** **3/0/0**

"Tarihte Türk adını taşıyan ilk devleti kuran Göktürkler 552 yılında kurulmalarından itibaren çok kısa zamanda büyüdüler ve Orhun bölgesinde Moğol menşeli Juan Juanları tamamen yok ederek güneydeki Çin üzerine baskı kurdular. Bu yeni devlet nüfuz sahasını batıda Bizans ve Sasanî topraklarına kadar genişletti. 582 yılında Çin hileleriyle ikiye bölünen Göktürk Devleti'nin doğu kısmı 627 yılına kadar Çin için en büyük tehlike olarak addedilmiştir. Göktürkler bu tarihlere kadar güçlerinin zirvesindeydiler. Fakat kıtlık, yozlaşma ve Çin oyunları neticesinde 630 yılında I. Göktürk Devleti yıkıldı. Batı Göktürk Devleti de kısa bir süre sonra Çin'e tâbi oldu. 582 yılında kurulan II. Göktürk Devleti, kudretli kaganları ve bilge devlet adamlarıyla Türkistan sahasının en büyük ve en ihtişamlı devletlerinden bir hâline geldi. Bilhassa Bilge Kagan devri kayda değerdir. 727, 732 ve 735'te dikilen Tonyukuk, Bilge Kagan ve Kül Tegin Yazıtları Türk tarihi ve edebiyatının eşsiz abidelerindedir ve Göktürklerin cihanşümul devlet mefhumunu aksettirmektedir.

HAÇLI SEFERLERİ TARİHİ **THAO3070** **5** **3** **3/0/0**

Haçlı Seferleri düşüncesinin doğuşu ve amaçları, Anadolu Tarihi açısından önem taşıyan Birinci Haçlı Seferi, 1101 Yıllı Haçlı Seferleri, İkinci Haçlı Seferi, Üçüncü ve Dördüncü Haçlı Seferleri ve 1096-1291 yılları arasında Doğu'ya düzenlenen diğer Haçlı Seferleri hakkında temel bilgileri içermektedir.

İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ TARİHİ **THAO3066** **5** **3** **3/0/0**

Türklerin İslamiyetten önceki dinleri, Türklerin Müslüman Araplarla gelişen ilişkileri ve Müslüman oluş süreçleri ile arasındaki bağlantılar, ilk Türk İslam devletlerinin kronolojik sıralaması, ilk Türk İslam devletleri olan İtil Bulgar Devleti, Tolunoğulları, İhsîdiler, Karahanlılar ve Gazneliler devletlerinin siyasi tarihlerinin ekonomik ve kültürel boyutlarıyla değerlendirilmesi.

İSLAM TARİHİ **THAO2141** **5** **3** **3/0/0**

İslam'ın doğuşu, Hz. Muhammed'in Mekke ve Medine dönemlerindeki tebliği, ilk dönem İslam fetihleri ile dört halife dönemlerindeki idarî, askerî ve dinî açılardan İslam devletinin durumu tarihi seyri içerisinde işlenecektir.

OSMANLI DENİZCİLİK TARİHİ **THAO3071** **5** **3** **3/0/0**

Osmanlıların Anadolu'ya gelişinin ardından denizlerle tanışmaları, denizlerdeki ilk faaliyetleri ve Osmanlı Devletinin bir deniz imparatorluğunu dönüşümü sürecini resmetmeyi amaçlar.

OSMANLI DİPLOMASİ TARİHİ **THAO4169** **5** **3** **3/0/0**

Diplomasi Tarihi dersinin amacı; yüzyıllar boyu Asya ve Avrupa'da ciddi bir güç merkezi olarak önemli roller oynayıp, nihayetinde Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini oluşturmuş Osmanlı devleti'nin uluslararası diplomasi alanındaki bu asırlık birikimini ve bu birikime dayalı oluşan stratejik derinliği günümüz perspektifine ışık tutabilecek biçimde kavramaktır.

OSMANLI DÖNEMİNDE BALKANLAR (1774-1914) **THAO2168** **5** **3** **3/0/0**

Bu derste; 1774 Küçük Kaynarca Antlaşmasından itibaren Balkanlarda Osmanlı yönetimi, Balkanlarda milliyetçilik hareketleri, ulus devletlerin kuruluşu ve Balkan devletlerin gelişimi ele alınacak, Balkanlarda ulus devletlere geçiş sürecinin siyasi, sosyal, ekonomik vb. yönlerine dair bilgiler sunulacak ve analizler yapılacaktır.

OSMANLI İKTİSAT TARİHİ **THAO4126** **5** **3** **3/0/0**

Osmanlı Devletinin İktisadi yapısının temellerinin sunulduğu, malî kurumların işlev ve fonksiyonlarının belirtilerek devletin genel iktisadi portresinin çıkartıldığı bir derstir.

OSMANLI TARİHİ (1789-1908) **THAO4163** **5** **3** **3/0/0**

Osmanlı Devletinin 1789 Fransız İhtilalinden 1908 II. Meşrutiyetin ilanına kadar geçen dönemde sosyal, siyasi, askeri ve ekonomik tarihi ele alınmıştır.

OSMANLI TARİHİ METİNLERİNE GİRİŞ **THAO2135** **5** **3** **3/0/0**

Öğrencilerin ilk sınıfta aldıkları Osmanlıca temel bilgisi dikkate alınarak, Osmanlı dilinin gramer kuralları tekrarlanmakta; belirli bir sıra ve düzen içinde seçilen Osmanlı erken modern dönemine ait tarihi metinler okunarak genel kabul gören kuallara uygun biçimde yeni harflere çevrilme çalışmaları yapılmaktadır.

OSMANLI TEŞKİLATI VE KÜLTÜR TARİHİ **THAO4162** **5** **3** **3/0/0**

Osmanlı Devletinin Kuruluşundan Cumhuriyete kadar devam eden dönemde devletin idarî, malî, ilmi, askeri ve eğitim teşkilatının yapısı ve değişim sürecinin ortaya konduğu ve Osmanlı düşünce ve kültür hayatından kesitler sunulan bir derstir.

OSMANLI TÜRKÇESİNE GİRİŞ **THAO1132** **6** **3** **3/0/0**

Ders, Osmanlı tarihinin kaynak dili olan Osmanlı Türkçesidir. Bu amaçla, öğrencilere Osmanlı Türkçesi ile yazılan matbu ve yazma metinler verilir. Bu metinler, okunup değerlendirilir, anlaşılması sağlanır. Osmanlı Türkçesinde kullanılan Arapça ve Farsça gramer kuralları öğretilir.

SELÇUKLULAR TARİHİ **THAO3067** **5** **3** **3/0/0**

Selçuklular'ın tarih sahnesine çıkışları. Selçuk Bey'in siyasi faaliyetleri de Selçuklu Devleti'nin kuruluş sürecinde yaşanan olaylar. Sultan Tuğrul Bey döneminde öne çıkan olaylar. Sultan Alp Arslan'ın saltanat mücadelesi ve Selçuklu Devleti'nin yeni toprak kazanımları. Bizans İmparatorluğu ile ilişkiler ve Malazgirt Savaşı. Sultan Melikşah dönemi ve bu dönemin sonlarına doğru yaşanan siyasi problemler. Sultan Melikşah'ın ölümü sonrasında meydana gelen taht kavgaları. Sultan Berkyaruk'un saltanat dönemi. Sultan Muhammed Tapar'ın Bâtınîler ve Haçlılarla mücadeleleri. Irak Selçuklu Devleti'nin kuruluşu, Sultan Sencer döneminde Selçuklu Devleti'nin diğer Müslüman devlet ve beylerle ilişkileri. Katvan Savaşı ve Selçuklu Devleti'nin yıkılış sürecine girmesi. Dîvân teşkilatı ve Selçuklular'ın idarî yapısı. Selçuklular'da ordu teşkilatının yapısı.

SÖMÜRGEÇİLİK TARİHİ **THAO4161** **5** **3** **3/0/0**

Sömürgecilik, geçmişini aslında antik çağlara uzanan bir tarihi vakiydir. Bu ise konuyu gerçekten bir dersin sınırları içinde ele alınması zor bir hale sokmaktadır. Dolayısıyla elinizdeki ders materyalinin konusu modern sömürgecilikle sınırlıdır. Şüphesiz modern sömürgecilik coğrafi keşiflerin bir ürünüdür. 19. yüzyılda neo-colonialism kalıbına girse de birçok geçmiş özellikleri devam etmiştir. Bununla birlikte I. Dünya savaşı sömürgecilik mücadelesinin patlama noktasıdır. Bu dersin sınırları şimdilik I. Dünya Savaşı'nın başladığı 1914 yılına kadar getirildi. Bundan sonraki süreç ve sömürgeciliğin girdiği yol farklı değerlendirilmelerinin konusu olabileceğinden daha çok sömürgeciliğin ne olduğu, nasıl geliştiği ve yöntemleri üzerinde durularak konunun daha iyi anlaşılmasına gayret olundu. Bütün bu altyapı elbette I. Dünya Savaşı ve sonrasındaki sürecin anlaşılmasında büyük fayda sağlayacak ve kişinin kendi bilgisini ilerletebileceği bir alt yapı sunacaktır.

TÜRK DİLİ I **ODTD0001** **2** **2** **2/0/0**

Türkçenin tarihi gelişiminin ve iyi kullanılabilmesi için, dil ve kültür ilişkileri, Türkçenin Dünya dilleri arasındaki yeri, Türkiye Türkçesinin gelişme evreleri, dilin kullanımında dikkat edilmesi gereken imla kuralları, dil bilgisi açısından bilinmesi ve uygulanması gereken temel bilgiler dersin içeriğini oluşturmaktadır.

TÜRK TARİHİNE GİRİŞ **THAO1004** **6** **3** **3/0/0**

İslam öncesi Türk tarihi ve eserleri hakkında genel bilgiler verilmekte, alan tanıtılmaktadır.

TÜRKİYE SELÇUKLULARI VE ANADOLU BEYLİKLERİ TARİHİ **THAO3068** **5** **3** **3/0/0**

Türklerin Anadolu'yu fethi ve sonrasında kurulan ilk devlet olan Türkiye Selçuklularının kuruluşu. Türkiye Selçuklu Devleti'nin Bizans İmparatorluğu, Haçlılar ve Anadolu'daki diğer Türk beylikleriyle olan ilişkileri. Türkiye Selçuklu Devleti'nin siyasi tarihi. Malazgirt Zaferi sonrasında Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri olan Saltukoğulları, Mengüçöğulları, Dânişmendoğulları ve Artuklu beylikleri tarihi.

YABANCI DİL I **ODYD0001** **2** **2** **2/0/0**

1. Başlangıç düzeyindeki İngilizce metinleri okuyup anlayabilme.
2. Bu metinlerle ilgili soruları yanıtlayabilme
3. Metin içinde yeni geçen önemli sözcüklerle cümleler üretebilme
4. Öğrencinin çevresi ve yakın çevresi hakkında konuşabilmesini sağlama
5. Çeşitli durumlarda (sokak, restaurant, otel, istasyon) gereken konuşma kalıplarını verebilme